

(Kilde udirregelverk.no <http://www.udiregelverk.no/no/rettskilder/internasjonale-konvensjoner-og-avtaler/1954-09-28/>)

Overenskomst om statsløses stilling

Med vedlegg

1954 Sep 28 FN New York

Oversettelse

Innledning

De Høye Kontraherende Parter,

som tar i betraktning at De Forente Nasjoners Pakt og Menneskerettighetserklæringen, vedtatt av De Forente Nasjoners Generalforsamling 10. Desember 1948 har fastslått det prinsipp at alle mennesker uten forskjell skal nyte godt av grunnleggende rettigheter og friheter,

som tar i betraktning at De Forente Nasjoner ved flere anledninger har tilkjennegitt sin store interesse for statsløse personer og i størst mulig utstrekning har søkt å sikre dem utøvelsen av disse grunnleggende rettigheter og friheter,

som tar i betraktning at bare de statsløse personer som også er flyktninger, kommer inn under konvensjonen av 28. juli 1951 om flyktningers stilling, og at det er mange statsløse som ikke kommer inn under denne konvensjon,

som tar i betraktning at det er ønskelig å regulere og forbedre statsløses stilling ved en internasjonal overenskomst,

er blitt enig om følgende:

Kap. I Alminnelige bestemmelser.

Art. 1 Definisjon av betegnelsen «statsløs».

1. I denne konvensjon betyr «statsløs» en person som ikke er borger av noen stat etter denne stats lov.

2. Denne konvensjon skal ikke ha anvendelse på:

i) personer som nå mottar beskyttelse eller bistand fra andre organer eller institusjoner under De Forente Nasjoners Høykommissær for Flyktninger, så lenge de mottar slik beskyttelse eller bistand;

ii) personer som av de kompetente myndigheter i det land hvor de har bosatt seg, er innrømmet de rettigheter og plikter som er knyttet til statsborgerskap i vedkommende land;

iii) personer som det er skjellig grunn til å anta har gjort seg skyldig i:

a) en forbrytelse mot freden, en krigsforbrytelse, eller en forbrytelse mot menneskeheten, således som disse forbrytelser er definert i de internasjonale avtaler om slike forbrytelser;

b) en alvorlig ikke-politisk forbrytelse utenfor tilfluktslandet, før han fikk adgang til dette land;

c) handlinger som er i strid med De Forente Nasjoners formål og prinsipper.

Art. 2 Alminnelige forpliktelser.

Enhver statsløs har forpliktelser overfor det land hvor han befinner seg, hvilket særlig innebærer at han må rette seg etter dets lover og bestemmelser og etter tiltak truffet for å opprettholde offentlig orden.

Art. 3 Ikke-diskriminering.

De kontraherende stater skal anvende bestemmelsene i denne konvensjon på statsløse uten å gjøre forskjell på grunn av rase, religion eller hjemland.

Art. 4 Religion.

De kontraherende stater skal innen sitt territorium innrømme statsløse minst like gunstig behandling som den de gir sine egne borgere med hensyn til fri religionsutøvelse og frihet i spørsmålet om religionsundervisning for deres barn.

Art. 5 Rettigheter tilstått uavhengig av denne konvensjon.

Intet i denne konvensjon skal gjøre inngrep i noen rettighet eller fordel som en kontraherende stat har innrømmet statsløse uavhengig av denne konvensjon.

Art. 6 Uttrykket «under samme forhold».

I denne konvensjon betyr uttrykket «under samme forhold» at alle vilkår (også vilkår med hensyn til lengden av og omstendigheter i forbindelse med opphold eller bopel) som vedkommende person hadde måttet oppfylle for å nyte godt av en spesiell rettighet hvis han ikke hadde vært statsløs, må oppfylles av ham, unntatt slike betingelser som han på grunn av sin stilling som statsløs ikke er i stand til å oppfylle.

Art. 7 Fritagelse for gjensidighet.

1. Medmindre denne konvensjon inneholder gunstigere bestemmelser, skal en kontraherende stat innrømme statsløse samme behandling som den innrømmer utlendinger i sin alminnelighet.
2. Etter å ha hatt bopel i tre år skal alle statsløse være fritatt innen de kontraherende staters territorium fra vilkår om gjensidighet i vedkommende stats lovgivning.
3. Hver kontraherende stat skal fortsatt innrømme statsløse de rettigheter og fordeler som de allerede hadde uten hensyn til gjensidighet på det tidspunkt da denne konvensjon trådte i kraft for vedkommende stat.
4. De kontraherende stater skal med velvilje overveie muligheten av å innrømme statsløse rettigheter og fordeler uten hensyn til gjensidighet ut over hva de er berettiget til i henhold til punktene 2 og 3, og av å utvide fritagelse fra gjensidighet til å omfatte statsløse som ikke fyller de i punktene 2 og 3 nevnte vilkår.
5. Bestemmelsene i punktene 2 og 3 får anvendelse både på de rettigheter og fordeler som er nevnt i denne konvensjons artikler 13, 18, 19, 21 og 22, og på rettigheter og fordeler som ikke er hjemlet ved denne konvensjon.

Art. 8 Fritagelse for særforholdsregler.

Særforholdsregler som måtte bli truffet mot fremmede statsborgeres person, eiendom eller interesser, skal de kontraherende stater ikke anvende mot en statsløs person bare på det grunnlag at han tidligere har hatt statsborgerskap i vedkommende fremmede land. De kontraherende stater som på grunn av sin lovgivning er forhindret fra å anvende det alminnelige prinsipp som kommer til uttrykk i denne artikkel, skal i tilfelle gjøre unntak til fordel for slike statsløse.

Art. 9 Midlertidige tiltak.

Intet i denne konvensjon skal være til hinder for at en kontraherende stat, i krigstid eller i andre alvorlige og ekstraordinære situasjoner, overfor en bestemt person treffer slike midlertidige tiltak som den måtte anse påkrevet av hensyn til den nasjonale sikkerhet, inntil vedkommende kontraherende stat kan avgjøre om vedkommende i virkeligheten er statsløs og om opprettholdelse av slike tiltak i hans tilfelle er nødvendig av hensyn til den nasjonale sikkerhet.

Art. 10 Sammenhengende bopel.

1. Er en statsløs under den annen verdenskrig blitt tvangsdeportert og overført til en kontraherende stats territorium og har bopel der, skal slikt tvunget opphold betraktes som lovlig bopel innen nevnte territorium.
2. Er en statsløs under den annen verdenskrig blitt tvangsdeportert fra en kontraherende stats territorium, og er han før denne konvensjons ikrafttreden vendt tilbake dit i den hensikt å ta bopel der, skal hans opphold før og etter slik tvangsdeportering betraktes som et sammenhengende opphold i alle de tilfelle hvor det kreves sammenhengende bopel.

Art. 11 Statsløse sjømenn.

Når det gjelder statsløse som regelmessig tjenestegjør på et skip som fører en kontraherende stats flagg, skal denne stat velvillig overveie spørsmålet om varig opphold på dens territorium, og om utstedelse av reisedokumenter til dem og tildeling av midlertidig oppholdstillatelse særlig med sikte på å lette adgangen for dem til å få varig opphold i et annet land.

Kap. II Rettslig stilling.

Art. 12 Personrettslig stilling.

1. En statsløs' personrettslige stilling skal avgjøres etter lovgivningen i det land hvor han har sitt hjemsted eller, i mangel av hjemsted, etter lovgivningen i det land hvor han har sin bopel.
2. En kontraherende stat skal anerkjenne de rettigheter som en statsløs tidligere har ervervet og som er avhengige av hans personrettslige stilling, særlig rettigheter knyttet til ekteskap, om nødvendig under forbehold om iakttagelse av de former som denne stats lovgivning krever, forutsatt at den rettighet det gjelder er av den art at den ville blitt anerkjent av nevnte stats lovgivning selv om vedkommende ikke var blitt statsløs.

Art. 13 Løsøre og fast eiendom.

Med hensyn til erverv av løsøre og fast eiendom og andre rettigheter som knytter seg hertil og med hensyn til leiekontrakter og andre kontrakter vedrørende løsøre og fast eiendom, skal de kontraherende stater innrømme statsløse den gunstigst mulige behandling, og under enhver omstendighet en behandling som ikke er ugunstigere enn den som under samme forhold innrømmes utlendinger i sin alminnelighet.

Art. 14 Kunstnerisk og industriell eiendomsrett.

Når det gjelder beskyttelse av industriell eiendomsrett, såsom oppfinnelser, mønstre eller modeller, varemerker, firmanavn og rettigheter til litterære, kunstneriske og vitenskapelige verker, skal en statsløs i det land hvor han har sin vanlige bopel innrømmes den samme beskyttelse som innrømmes landets egne borgere. Innen enhver annen kontraherende stats territorium skal han innrømmes den samme beskyttelse som på vedkommende territorium innrømmes borgere av det land hvor han har sin vanlige bopel.

Art. 15 Foreningsrett.

Med hensyn til upolitiske og ikke-ervervsdrivende foreninger, samt fagforeninger, skal de kontraherende stater innrømme statsløse som lovlig oppholder seg på deres territorium, den gunstigst mulige behandling, og under enhver omstendighet en behandling som ikke er ugunstigere enn den som under samme forhold innrømmes utlendinger i sin alminnelighet.

Art. 16 Adgang til domstolene.

1. Statsløse skal ha fri adgang til domstolene i alle de kontraherende staters territorier.
2. En statsløs skal i den kontraherende stat hvor han har sin vanlige bopel, gis samme behandling som statsborgere i forhold som vedrører adgang til domstolene, deri innbefattet rettshjelp og fritagelse for å stille sikkerhet for saksomkostninger.
3. Med hensyn til de under punkt 2 omhandlede forhold skal en statsløs i andre land enn det hvor han har sin vanlige bopel, innrømmes samme behandling som borgere av det land hvor han har sin vanlige bopel.

Kap. III Ervervsmessig beskjeftigelse.

Art. 17 Lønnet arbeid.

1. De kontraherende stater skal, når det gjelder adgangen til å ta lønnet arbeid, innrømme statsløse som lovlig oppholder seg på deres territorium, den gunstigst mulige behandling, og under enhver omstendighet en behandling som ikke er ugunstigere enn den som under samme forhold innrømmes utlendinger sin alminnelighet.
2. De kontraherende stater skal velvillig overveie å stille statsløse likt med egne statsborgere i spørsmålet om adgang til lønnet arbeid, særlig hvor det gjelder statsløse som har fått adgang til deres territorium i forbindelse med programmer for rekruttering av arbeidskraft eller innvandringsplaner.

Art. 18 Selvstendig ervervsvirksomhet.

Med hensyn til retten til selvstendig ervervsvirksomhet i landbruk, industri, håndverk og handel og til å stifte handels- og industriselskaper skal de kontraherende stater innrømme statsløse som lovlig oppholder seg på deres territorium den gunstigst mulige behandling, og under enhver omstendighet en behandling som ikke er ugunstigere enn den som under samme forhold innrømmes utlendinger i alminnelighet.

Art. 19 Fri erverv.

Hver kontraherende stat skal innrømme statsløse som lovlig bor på dets territorium og er i besittelse av diplomer anerkjent av statens kompetente myndigheter og som ønsker å utøve et fritt erverv, den gunstigst mulige behandling, og under enhver omstendighet en behandling som ikke er ugunstigere enn den som under samme forhold innrømmes utlendinger i sin alminnelighet.

Kap. IV Velferd.

Art. 20 Rasjonering.

Hvor det finnes et rasjoneringsystem som gjelder for befolkningen i sin alminnelighet og som sikrer fordelingen av mangelvarer, skal statsløse innrømmes samme behandling som statsborgere.

Art. 21 Boliger.

Når det gjelder boligforhold, skal de kontraherende stater, for så vidt forholdene er ordnet ved lover og bestemmelser eller er undergitt kontroll av offentlige myndigheter, innrømme statsløse som lovlig bor innenfor deres territorium den gunstigst mulige behandling, og under enhver omstendighet en behandling som ikke er ugunstigere enn den som under samme forhold innrømmes utlendinger i sin alminnelighet.

Art. 22 Offentlig undervisning.

1. De kontraherende stater skal innrømme statsløse samme behandling som statsborgere med hensyn til undervisning i de lavere skoler.
2. Med hensyn til undervisning i andre enn de lavere skoler og særlig med hensyn til adgang til studier, godkjenning av vitnesbyrd, diplomer og grader fra utenlandske læresteder, ettergivelse av gebyrer og avgifter og tildeling av stipendier skal de kontraherende stater innrømme statsløse gunstigst mulig behandling, og under enhver omstendighet en behandling som ikke er ugunstigere enn den som under samme forhold innrømmes utlendinger i sin alminnelighet.

Art. 23 Offentlig forsorg.

Med hensyn til offentlig forsorg skal de kontraherende stater innrømme statsløse som lovlig bor innenfor deres territorium samme behandling som sine egne statsborgere.

Art. 24 Arbeidslovgivning og sosialtrygd.

1. De kontraherende stater skal innrømme statsløse som lovlig bor innenfor deres territorium samme behandling som sine egne statsborgere med hensyn til:

- a) følgende forhold, for så vidt de er ordnet ved lover eller bestemmelser eller er undergitt administrative myndigheters kontroll: lønninger, herunder familietillegg hvor slike utgjør en del av lønnen, arbeidstid, overtidsordninger, betalte fridager, restriksjoner vedrørende hjemmearbeid, lavalder for beskjeftigelse, lærlingeforhold og faglig opplæring, arbeid for kvinner og ungdom og adgangen til å nyte godt av kollektive avtaler;
- b) Sosialtrygd, (lovbestemmelser vedrørende arbeid, ulykker, yrkessykdommer, rettigheter for mødre, sykdom, invaliditet, alderdom, dødsfall, arbeidsløshet, familieforsørgelse og ethvert annet forhold som etter vedkommende lands lover eller bestemmelser er dekket av en sosialtrygd) med følgende begrensninger:
 - i) Det kan treffes spesielle ordninger vedrørende bevaring av ervervede rettigheter og rettigheter som er under opptjening.
 - ii) Bopellandets lover eller bestemmelser kan foreskrive særlige ordninger vedrørende ytelser og delytelser som i sin helhet dekkes av offentlige midler, og vedrørende ytelser som innrømmes personer som ikke oppfyller de betingelser for betaling av innskudd som er fastsatt for tilståelse av vanlig pensjon.

2. Retten til erstatning i forbindelse med en statsløs' død som følge av arbeidsulykke eller yrkessykdom skal ikke påvirkes av det forhold at den erstatningsberettigede har bopel utenfor den kontraherende stats territorium.

3. De kontraherende stater skal la statsløse nyte godt av overenskomster som er eller i fremtiden måtte bli avsluttet mellom dem vedrørende bevarelsen av sosialtrygdrettigheter som er ervervet eller som er under opptjening, så sant vedkommende statsløse oppfyller de betingelser som er fastsatt for statsborgere i de stater som har inngått angjeldende overenskomster.

4. De kontraherende stater vil velvillig overveie spørsmålet om, så vidt mulig, å la statsløse nyte godt av lignende overenskomster som til enhver tid måtte være i kraft mellom de kontraherende stater og ikke-kontraherende stater.

Kap. V Administrative tiltak.

Art. 25 Administrativ bistand.

1. Når en statsløs' utøvelse av en rett normalt ville kreve bistand fra myndighetene i et fremmed land som han ikke kan henvende seg til, skal de kontraherende stater på hvis territorium han er bosatt, sørge for at slik bistand blir ytt ham av deres egne myndigheter.
2. Den eller de myndigheter som er nevnt under punkt 1 skal utstede eller la utstede under sin kontroll til statsløse slike dokumenter og attester som utlendinger normalt får utstedt av eller gjennom sitt hjemlands myndigheter.
3. Således utstedte dokumenter og attester skal tre i stedet for de offisielle dokumenter som utstedes til utlendinger av eller gjennom deres hjemlands myndigheter, og skal stå til troende i mangel av bevis for det motsatte.
4. Med forbehold om de særregler som måtte bli gjort gjeldende for ubemidlede, skal det kunne oppkreves gebyrer for de her omhandlede tjenester, men disse gebyrer skal være rimelige og svare til dem som kreves av landets egne statsborgere for liknende tjenester.
5. Bestemmelsene i denne artikkel får ingen virkning for artiklene 27 og 28.

Art. 26 Bevegelsesfrihet.

Hver kontraherende stat skal tilstå statsløse som lovlig oppholder seg på dens territorium, rett til å velge bopel og til fritt bevege seg innenfor dens territorium, dog er de undergitt slike bestemmelser som måtte gjelde for utlendinger i sin allminnelighet i samme stilling.

Art. 27 Identitetspapirer.

De kontraherende stater skal utstede identitetspapirer til enhver statsløs som befinner seg på deres territorium og som ikke er i besittelse av et gyldig reisedokument.

Art. 28 Reisedokumenter.

Hvis ikke tvingende hensyn til nasjonal sikkerhet og offentlig orden er til hinder for det, skal de kontraherende stater utstede reisedokumenter til statsløse som lovlig bor på deres territorium, for at de skal kunne foreta reiser utenfor territoriet. Vedlegget til denne konvensjon skal gjelde for slike dokumenter. De kontraherende stater kan utstede slikt reisedokument til enhver annen statsløs på deres territorium, særlig skal de velvillig overveie å utstede slikt reisedokument til statsløse på deres territorium som ikke er i stand til å skaffe seg reisedokument fra det land hvor de har sin lovlig bopel.

Art. 29 Offentlige avgifter.

1. De kontraherende stater skal ikke pålegge statsløse andre eller høyere avgifter, gebyrer eller skatter av noen art enn dem som er eller vil bli pålagt deres egne statsborgere i samme stilling.

2. Det i punkt 1 anførte skal ikke være til hinder for å anvende på statsløse lover og bestemmelser vedrørende gebyrer for utstedelse til utlendinger av administrative dokumenter, herunder identitetspapirer.

Art. 30 Formuesoverføring.

1. Hver kontraherende stat skal i samsvar med sine lover og bestemmelser tillate statsløse å overføre formuesverdier som de har brakt inn i landet, til et annet land hvor de har fått tillatelse til å bosette seg.

2. Hver kontraherende stat skal velvillig overveie søknader fra statsløse om tillatelse til å overføre formuesverdier, hvor de enn måtte befinne seg, som er nødvendig for deres besetning i et annet land som de har fått adgang til.

Art. 31 Utvisning.

1. De kontraherende stater skal ikke utvise en statsløs som lovlig oppholder seg på deres territorium, medmindre det skjer av hensyn til den nasjonale sikkerhet eller den offentlige orden.

2. Utvisning av en slik statsløs kan bare skje i henhold til en avgjørelse truffet i de former som lovgivningen foreskriver. Hvis ikke tvingende sikkerhetshensyn er til hinder, skal den statsløse ha adgang til å fremlegge beviser for å renske seg, og til å appellere til og i dette øyemed la seg representere for den kompetente myndighet eller en person eller personer spesielt utpekt av den kompetente myndighet.

3. De kontraherende stater skal innrømme en slik statsløs rimelig tid til å søke lovlig adgang til et annet land. De kontraherende stater forbeholder seg retten til i mellomtiden å treffe slike interne tiltak som de måtte finne nødvendig.

Art. 32 Erverv av statsborgerskap.

De kontraherende stater skal så vidt mulig lette statsløses assimilering og erverv av statsborgerskap. De skal særlig anstrenge seg for å påskynde behandling av saker vedrørende statsborgerskap og så vidt mulig nedsette gebyrer og omkostninger i forbindelse med behandlingen av slike saker.

Kap. VI Sluttbestemmelser.

Art. 33 Opplysning om nasjonal lovgivning.

De kontraherende stater skal underrette De Forente Nasjoners sekretariat om lover og bestemmelser de måtte vedta for å sikre gjennomføringen av denne konvensjon.

Art. 34 Bileggelse av tvister.

Enhver tvist mellom partene i denne konvensjon vedrørende dens fortolkning eller anvendelse som ikke kan bilegges ved andre midler, skal på forlangende av en av partene i tvisten henvises til den Internasjonale Domstol.

Art. 35 Undertegning, ratifikasjon og tiltredelse.

1. Denne konvensjon skal være åpen for undertegning ved De Forente Nasjoners hovedsete inntil 31. desember 1955.

2. Den skal være åpen for undertegning på vegne av:

- a) Alle stater som er medlemmer av De Forente Nasjoner;
- b) Alle andre stater som har vært invitert til å delta i De Forente Nasjoners konferanse om statsløses stilling; og
- c) Alle stater som av De Forente Nasjoners Generalforsamling måtte bli oppfordret til å undertegne eller tiltre.

3. Den skal ratifiseres og ratifikasjonsdokumentene skal deponeres i De Forente Nasjoners sekretariat.

4. Den skal være åpen for tiltredelse av de stater som er nevnt i punkt 2 i denne artikkel. Tiltredelse skjer ved deponering av et tiltredelsesdokument i De Forente Nasjoners sekretariat.

Art. 36 Bestemmelser vedrørende territoria1anvendelse.

1. Enhver stat kan samtidig med undertegningen, ratifikasjonen eller tiltredelsen erklære at denne konvensjon skal gjelde for alle eller noen av de territorier for hvis internasjonale forbindelser den er ansvarlig. Slik erklæring skal ha virkning fra den tid konvensjonen trer i kraft for vedkommende stat.

2. På et hvilket som helst senere tidspunkt skal slik utvidelse skje ved underretning til De Forente Nasjoners sekretariat. Den skal tre i kraft på den nittiende dag fra den dag De Forente Nasjoners sekretariat mottar underretningen, eller samtidig med konvensjonens ikrafttredelse for vedkommende stat hvis denne inntreffer senere.

3. Vedkommende stater skal overveie muligheten av å ta de nødvendige skritt med henblikk på å la konvensjonen omfatte territorier som konvensjonen ikke er gjort anvendelig på samtidig med underskriften, ratifikasjonen eller tiltredelsen, under forbehold om samtykke fra disse territoriers regjeringer hvor slikt samtykke av forfatningsmessige grunner er nødvendig.

Art. 37 Bestemmelser vedrørende forbundsstater.

For forbundsstater eller stater som ikke er enhetsstater, gjelder følgende bestemmelser:

- a) For så vidt angår de artikler i denne konvensjon hvis gjennomføring hører under forbundets lovgivningsmyndighet skal forbundsregjeringens forpliktelser være de samme som dem som påhviler de parter som ikke er forbundsstater;
- b) For så vidt angår de artikler i denne konvensjon hvis gjennomføring hører under lovgivningsmyndigheten i de stater, provinser eller kantoner som ikke i henhold til forbundets forfatning er forpliktet til å gi de nødvendige lovregler, påhviler det forbundsregjeringen snarest mulig å gjøre de kompetente myndigheter i vedkommende delstater, provinser eller kantoner kjent med disse artikler med anbefaling om å treffe de nødvendige forføyninger.
- c) En forbundsstat som er part i denne konvensjon, skal etter anmodning fra enhver annen kontraherende stat gjennom De Forente Nasjoners sekretariat gi en redegjørelse for lovregler og praksis i forbundsstaten og delstatene vedrørende hvilken som helst bestemmelse i konvensjonen, som viser i hvilken utstrekning vedkommende bestemmelse er blitt gjennomført ved lov eller annet tiltak.

Art. 38 Forbehold.

1. Ved undertegningen, ratifikasjonen eller tiltredelsen kan enhver stat ta forbehold med hensyn til konvensjonens artikler, unntatt artiklene 1, 3, 4, 16 1) og 33-42.

2. Enhver stat som tar forbehold i henhold til denne artikkels punkt 1, kan når som helst tilbakekalle forbeholdet ved underretning herom til De Forente Nasjoners sekretariat.

Art. 39 Ikrafttreden.

1. Denne konvensjon skal tre i kraft på den nittiende dag etter dagen for deponeringen av det sjette ratifikasjons- eller tiltredelsesdokument.

2. For enhver stat som ratifiserer eller tiltrer konvensjonen etter deponeringen av det sjette ratifikasjons- eller tiltredelsesdokument, skal konvensjonen tre i kraft på den nittiende dag etter den dag vedkommende stat deponerer sitt ratifikasjons- eller tiltredelsesdokument.

Art. 40 Oppsigelse.

1. Enhver kontraherende stat kan når som helst si opp denne konvensjon ved å gi underretning om oppsigelsen til De Forente Nasjoners sekretariat.

2. En slik oppsigelse trer i kraft for vedkommende kontraherende stat ett år fra den dag De Forente Nasjoners sekretariat mottar oppsigelsen.

3. Enhver stat som har gitt en erklæring eller underretning i henhold til artikkel 36, kan når som helst deretter ved underretning til De Forente Nasjoners sekretariat erklære at konvensjonen skal opphøre å gjelde for vedkommende territorium ett år fra den dag sekretariatet mottar underretningen.

Art. 41 Endringer.

1. Enhver kontraherende stat kan når som helst ved underretning til De Forente Nasjoners sekretariat anmode om at konvensjonen må bli endret.
2. De Forente Nasjoners Generalforsamling skal anbefale de tiltak som en slik anmodning i tilfelle bør foranledige.

Art. 42 Underretninger fra De Forente Nasjoners sekretariat.

De Forente Nasjoners sekretariat skal underrette alle medlemmer av De Forente Nasjoner og de i artikkel 35 omhandlede ikke-medlemsstater om:

- a) undertegninger, ratifikasjoner og tiltredelser i henhold til artikkel 35;
- b) erklæringer og underretninger i henhold til artikkel 36;
- c) forbehold og tilbakekallelser i henhold til artikkel 38;
- d) dagen for ikrafttredelse av denne konvensjon i henhold til artikkel 39;
- e) oppsigelser og underretninger i henhold til artikkel 40;
- f) anmodninger om endringer i henhold til artikkel 41.

Til bekreftelse herav har de undertegnede befullmektigede, på sine respektive regjeringers vegne, undertegnet denne konvensjon.

Utferdiget i New York den tjuende september nittenhundreogfemtifire i ett eksemplar, hvis engelske, franske og spanske tekst har samme gyldighet, og som skal deponeres i De Forente Nasjoners arkiv og hvorav bekreftede kopier skal tilstilles alle medlemmer av De Forente Nasjoner og de i artikkel 35 omhandlede ikke-medlemsstater.

Vedlegg

§ 1.

1. Det reisedokument som omtales i denne konvensjons artikkel 28, skal vise at innehaveren er statsløs som beskrevet i konvensjonen av 28. september 1954.
2. Dokumentet skal utstedes på minst to språk, hvorav det ene skal være fransk eller engelsk.
3. De kontraherende stater vil overveie ønskeligheten av å benytte reisebevis av den type som vedligger.

§2.

Med de begrensninger som måtte følge av reglene i utstederlandet, skal barn kunne tas med i reisedokumentet til en av foreldrene, eller under særlige omstendigheter i reisedokumentet til en annen voksen.

§ 3.

Gebyrene for utstedelse av dokumentet må ikke være høyere enn laveste gebyrsats for utstedelse av nasjonale pass.

§ 4.

Bortsett fra særlige tilfelle eller unntakstilfelle skal dokumentet gis gyldighet for det størst mulige antall land.

§5.

Dokumentet skal ikke være gyldig for mindre enn tre måneder og ikke for mer enn to år.

§ 6.

1. Fornyelse eller forlengelse av dokumentets gyldighet foretas av den myndighet som har utstedt det, så lenge innehaveren lovlig bor på denne myndighets territorium og ikke lovlig har bosatt seg på et annet territorium. Utstedelsen av nytt dokument hører, under samme betingelser, under den myndighet som har utstedt det tidligere dokument.

2. Diplomatiske eller konsulære representanter kan gis fullmakt til å forlenge for et tidsrom av inntil seks måneder gyldigheten av reisedokumenter som er utstedt av deres respektive regjeringer.

3. De kontraherende stater skal ta under velvillig overveielse å fornye eller forlenge gyldigheten av reisedokumenter eller utstede nye dokumenter til statsløse som ikke lenger har lovlig bopel på deres territorium, men som ikke er i stand til å skaffe seg reisedokument fra det land hvor de har lovlig bopel.

§ 7.

De kontraherende stater skal anerkjenne gyldigheten av de dokumenter som er utstedt i samsvar med bestemmelsene i denne konvensjons artikkel 28.

§ 8.

Vedkommende myndigheter i det land som den statsløse ønsker å reise til, skal, hvis de er villig til å motta ham, forsyne det dokument han er innehaver av, med et visum hvis visum kreves.

§ 9.

1. De kontraherende stater forplikter seg til å utstede transittvisum til statsløse som har fått visum for det territorium som er deres endelige bestemmelsessted.

2. Utstedelse av slikt visum kan nektes av grunner som ville berettige til nektelse av visum til andre utlendinger.

§ 10.

Gebyrene for utstedelse av utreise-, innreise- eller transittvisum må ikke være høyere enn laveste gebyrsats for visering av utenlandske pass.

§ 11.

Når en statsløs på lovlig vis har tatt fast opphold på territoriet til en annen kontraherende stat, skal utstedelsen av nytt dokument i henhold til bestemmelsene og betingelsene i artikkel 28 påhvile vedkommende myndigheter i dette territorium, som den statsløse skal kunne henvende seg til herom.

§ 12.

Den myndighet som utsteder et nytt dokument, skal inndra det gamle dokument og sende det tilbake til utstederlandet hvis det er anført i dokumentet at det skal sendes tilbake dit; i motsatt fall skal den inndra og annullere dokumentet.

§ 13.

1. Hvis ikke et reisedokument som er utstedt i henhold til artikkel 28 i denne konvensjon, inneholder bestemmelser om det motsatte, skal det gi innehaveren rett til når som helst å vende tilbake til den utstedende stats territorium så lenge dokumentet er gyldig. Under enhver omstendighet skal den tidsfrist innen hvilken den statsløse person kan vende tilbake til det land som har utstedt dokumentet ikke være kortere enn tre måneder, unntatt når det land, hvortil den statsløse person akter å reise, ikke insisterer på at reisedokumentet skal gi rett til tilbakekomst.

2. Med forbehold av bestemmelsene i forrige ledd, kan en kontraherende stat forlange at innehaveren av dokumentet iakttar de formaliteter som måtte være foreskrevet vedrørende utreise fra og tilbakereise til deres territorium.

§ 14.

Med unntak av det som er bestemt i § 13, skal bestemmelsene i dette vedlegg ikke gjøre inngrep i gjeldende lover og bestemmelser i de kontraherende staters territorier angående betingelsene for innreise, gjennomreise, opphold, bosettelse og utreise.

§ 15.

Hverken utstedelsen av dokumentet eller påtegningene på dette er avgjørende for eller har noen innflytelse på innehaverens status. Dette gjelder særlig med hensyn til vedkommendes statsborgerforholdet.

§ 16.

Utstedelsen av dokumentet gir ikke innehaveren noen som helst rett til beskyttelse av utstederlandets diplomatiske eller konsulære myndigheter og gir ikke i seg selv disse myndigheter noen rett til å yte beskyttelse.

